

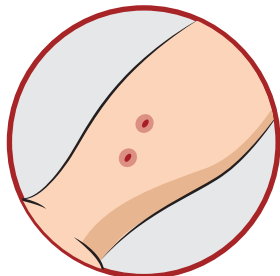
СТЕРЕЖІТЬСЯ ЗМІЙ!

Останнім часом в Україні почастишали випадки укусів людей зміями. Потрібно зауважити, що змія ніколи не нападає на людину першою. А лише якщо її потурбувати (випадково зачепити або на неї наступити). Перед нападом вона завжди приймає загрозливу позу – згорнувшись «клубком» чи зигзагоподібно вигинає тіло. Окреми види за таких ситуацій сильно шиплять. Укуси змії – **акт самозахисту**.

Єдиною отруйною змією, яка водиться на території України, є гадюка (вчені розрізняють п'ять видів).

Звичайна гадюка може виділити до 8 мг отрути, степова гадюка – до 10 мг, у середньому ж вони виділяють близько 4 мг отрути.

УВАГА! Укус гадюки не є смертельним і тільки у надзвичайних випадках може призвести до летального наслідку.

У випадку укусу змії не потрібно панікувати.

Хвилювання стимулює пришвидшення серцевого ритму, що сприяє швидкому проникненню отрути в кров. Необхідно дихати повільно і глибоко.

Від укусу гадюки на тілі потерпілого залишаються сліди від двох отруйних зубів (рідше одного) – ранки, що кровоточать, і віддалені одна від одної на 1–1,5 см. Укуси неотруйних полозів (жовточеревого і чотири-смугого) виглядають інакше: на шкірі залишається дуга від багатьох дрібних подряпин.

СИМПТОМИ УКУСУ

У місці потрапляння отрути спочатку відчувається свербіж

Через 10–15 хвилин починає розвиватися набряк, (що досягає свого максимуму через 10–12 годин із моменту укусу)

Відчувається пульсуючий біль у місці укусу

Злегка болять лімфатичні вузли та утруднене дихання

Якщо отруєння протікає важко, хворий блідніє, відчуває головний біль, запаморочення, сонливість, нудоту, страх, підвищується температура тіла, можливе (особливо при значних набряках) зниження артеріального тиску і непритомність. Проте вже через 10–15 годин стан потерпілого стабілізується, а приблизно із закінченням другої доби починається швидке зменшення набряку. Через 3–10 днів зникають усі зовнішні прояви хвороби. Інколи на місці укусу виникають геморагічні пухирі з кров'янистим вмістом, що залишають після себе виразки, що не загоюються протягом тижня.

У важких випадках від укусу настає смерть від зупинки дихання.

ПЕРША ДОПОМОГА ПРИ УКУСАХ

Допоможіть постраждалому зручно вмотитися

Ушкоджену кінцівку опустіть нижче рівня серця та зафіксуйте, наклавши тугу повязку вище місця укусу для запобігання потрапляння отрути в інші частини організму

Обмежте рухомість ураженої кінцівки, щоб зменшити розповсюдження отрути в організмі

Висмоктуйте отруту з рани (Зауважте! Якщо у людини, яка допомагає потерпілому, уражені слизові оболонки губів або рота, кровоточать ясна або є схильність до алергії, цього робити не можна)

Зніміть усі каблучки та браслети, якщо укус припав на руку

Не давайте алкоголь і препарати, які підвищують тиск

Постраждалому треба багато пити, дайте гарячого чаю або води

Не припалюйте ранку розпеченим залізом, сірниками, порошком марганцю – це ще більше пошкодить тканину тіла

Під час транспортування постраждалого слід забезпечити підвищене положення укушеної кінцівки

Прикладіть до місця укусу холод, краще міхур із льодом

Якомога швидше привезіть потерпілого до лікарні

Промийте ранку розчином марганцю, перекисом водню або горілкою та перев'яжіть

ПРОФІЛАКТИКА УКУСІВ ГАДЮКИ

- 1 У «зміїній» місцевості носіть щільне високе взуття
- 2 Вирушаючи на сімейний пікнік або риболовлю, не полінуйтеся провести бесіду з дітьми
- 3 Ночуючи в степах, уникайте розташування біля колоній мишей-полівок, інших гризунів, хащ чагарника, тобто улюблених місць полювання гадюки
- 4 Переміщуючись степом у темряві, користуйтеся ліхтарем. У спеку степова гадюка буває видима у вечірніх сутінках і перед світанком
- 5 Не намагайтеся впіймати змію
- 6 Вирушаючи у похід, покладіть до аптечки протизмійну сироватку та звичайну медичну банку

Будьте уважними та обережними!
Відпочиваючи на природі, дотримуйтеся заходів безпеки!